

Vývoj slovanských jazyků

Nakresli strom, který vyjádří vývoj jazyků.
(Nejlépe v podobě lípy – symbol Čechů)

Vývoj slovanských jazyků

Představte si, že by dnes putoval praotec Čech se svým rodem na horu Říp, jak o tom vypravuje starodávná pověst. Kdyby se vás ptal na cestu, nerozuměli byste mu o nic víc, než dnes rozumíte turistovi z některé slovanské země. Něčemu porozumíte, hodně si pomůžete rukama a ostatní ponecháte osudu. A asi tak by to dopadlo s Čechovým rodem mezi dnešními Čechy.

Když slovanské obyvatelstvo osídlilo naše země, vzdaloval se jejich jazyk postupně od ostatních nářečí slovanských a měnil se v češtinu.

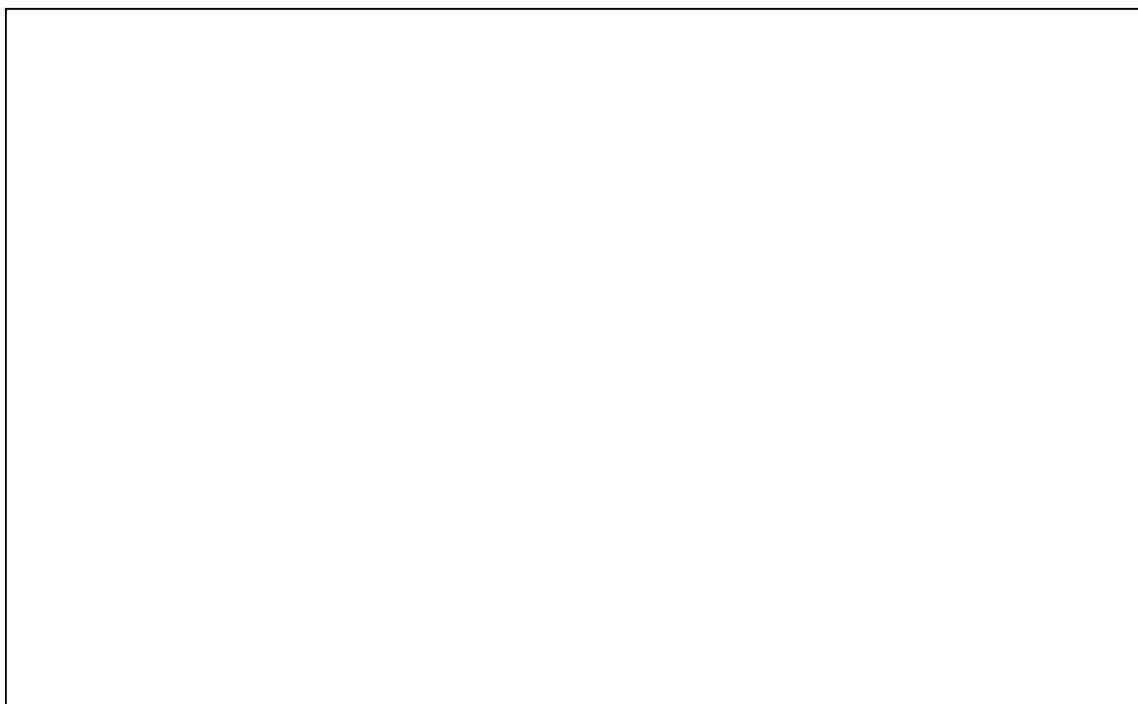
(O setkání Oldřichově s Boženou Dalimil vypravuje):

Kněz Oldřich o Postoloprtech lovieše. Sta sě, když skrzě jednu ves jědieše, uzře, že seldská dievka na potocě stáše bosa i bez rukávov rúcho práše, a sedlka krásná velmi bieše, a k tomu ovšem stydlivé nrawy jmieše. Počě sě jejiej krásě diviti stojě a ihned ju sobě za knieňu pojě. Ta knieni šlechetna bieše, sobě jmě Božena jmieše.

Vysvětlivky:

Kněz – kníže, lovieše – lovil, sta sě – stalo se, jědieše – jel, uzře – uzřel, práše – prala, rukávy – ženský šat, stáše – stála, bieše – byla, nrawy – mravy, jmieše – měla, počě – počal, ihned – ihned, pojě – pojal, knieni – kněžna, jmě – jméno, jmějieše – měla.

K historické události namaluj obrázek.

Vývoj slovanských jazyků

Úkol č. 1:

Vysvětli pojem a uveď příklady:

Archaismus -

Historismus -

Úkol č. 2:

Rodnou řeč a její zvláštnosti si nejlépe uvědomíme, když se vžijeme do role cizince, který se naši mateřštinu učí.

Ještě složitější je to s různými úslovími, lidovými moudrostmi a rčeními.

Co znamená věta:

Pepík je ve fotbale doma. _____

Lež má krátké nohy. _____

Má zlaté ruce. _____

Ptáka poznáš po hlase, člověka po řeči. _____

Vypustil duši. _____

Poslední rčení nakresli.

Vývoj slovanských jazyků

Co pro tebe znamená úsloví „být doma?“

.....

.....

.....

.....

.....

Važ si mateřštiny! Studuj cizí jazyky!
Kolik řečí umíš, tolikrát jsi člověkem!

Slovenský jazyk

Úkol č. 1.

V motivačním textu z PowerPointu najdi rozdílná slova oproti českému jazyku (všechny možné druhy slov).

Izbička snov každý týždeň

Pošli 1 kód z akéhokoľvek súťažného balenia Veselej kravy a každý deň získaj jeden z 250 vankúšikov alebo jeden z 5 sedacích vakov v tvare kravičky. Kód pošli v tvare VKmedzeraKOD na číslo 7605 alebo zadaj na www.veselakrava.cz/soutaz. Čím viac kódov pošleš, tým máš väčšiu šancu trafiť sa do šťastnej chvíľky a vyhrať. V prípade, že sa do šťastnej chvíľky netrafiš, vyhrávaš tapetu na mobil.

Každú nedeľu bude do šťastnej chvíľky navyše zaradená výhra – prestavba detskej izbičky. Šťastná chvíľka je určená náhodne a mení sa každý deň. Súťaž prebieha od 2.5.2011 do 26.6.2011. Cena spätnej potvrdzujúcej SMS je X EURO vr. DPH.

Infolinka po – pi, 9 - 17 h.

Slova vypiš a priřaď k nim český význam.

slovensky

česky

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Komunikace

Úkol č. 1.

Přečtěte se ukázkou z Nepilovy Tělovýchovy a zjistěte, co všechno dokážou ruce vyjádřit.

František Nepil: **RUCE**

Ruce jsou alespoň něco, když člověk nemá křídla. Ale jsou zase o hodně víc než pouhé nohy.

Křídla jsou báječná. Křídla dovedou překlenout dálky. Ale ruce – ruce dovedou překlenout blízkost. – Chňap, a je z toho objetí.

V objetí je člověku bezpečně. Skoro tak, jako když vyleze na strom. Ze stromu má ovšem rozhled. V objetí vidí jen jediné oči a jediná ústa. Objímá-li vás však velký člověk, vidíte jenom ohryzek a v objetí velmi vysokého člověka nevidíte nic.

Nejroztomilejší jsou ruce milované bytosti. Vony jsou takový nenechavý! Roztomilé jsou ovšem jen dotud, dokud je milovaná bytost opravdu milovaná. Jakmile není, může mít ruce jako Michelangelo, jako Paganini nebo jako Roxana, a nic to nepomůže.

Ruce milované bytosti jsou ale především něžné. I když s vámi dělají psí kusy. Ono je té něžnosti vocud' až pocud' – taková milovaná bytost třeba i kráku! – Tahá za vlasy, abychom si rozuměli – ne že by zpívala v pop music nebo v opeře!

I když jsou orgánem lidské řeči ústa, ruce jsou výmluvnější. Prosí vás, když do něčeho nemáte dvakrát chuť, sprásknou se, když jsou překvapeny, pohrozí vá na to, za co by jiný dostal pár měsíců nepodmíněně, odstrkují vás, abyste to neměli tak snadné, hlasují pro nebo proti, když to nebude mít vážné následky, a spínají se když slyší něco, z čeho jsou jelen.

Rukou je zapotřebí čím dále tím víc.

Jedny ruce je stačí k pochování. Ale už dvoje potřebujete na vynesení kočárku z autobusu. Troje ruce jsou pak zapotřebí k nesení na andělíčka. Čtvery ruce musí být, když se tancuje „Páni, dámy, beseda začíná!“ A patero rukou je třeba k tomu, aby se bylo na co dívat na strahovském stadiónu.

No a vidíte: když je nejhůř, stačí jedna jediná ruka. Na teplé, měkké, hojivé pohlazení.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Komunikace

Úkol č. 2:

Předved' pomocí pantomimy:

pocit radosti, žalu, hněv, vítězství.

Úkol č. 3.

Pomocí smajlíka vyjádři, jak se dnes cítíš.

Úkol č. 4.

Namaluj svou karikaturu.

Úkol č. 5.

Seznam se se znakovou řečí.

Úkol č. 6.

Podívej se na některý film s Vlastou Burianem (C. a K. polní maršálek, To neznáte hadimršku, Anton Špelec, ostrostřelec, Ducháček to zařídí, U pokladny stál, Přednosta stanice, Byl jednou jeden král aj.). Ukázky najdeš i na www.

Reklama

Úkol č. 1:

Během jednoho týdne se pokus sledovat reklamy a poznamenej si, čeho se týkají.

Zamysli se nad klady a zápory, které jsi objevil, a zapiš je na tento pracovní list.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Úkol č. 2:

Napiš svůj názor na to, jaký má reklama dopad na dítě a mladistvého.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Úkol č. 3.

Ovlivňuje reklama tvoje rozhodování při výběru zboží?

Jakým způsobem?

Proč?

Čím se při rozhodování řídíš?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Anglický jazyk

Úkol č. 1.

Z jakých anglických slov jsou tvořeny výrazy:

Florbal -

Wash&go -

Today – tomorrow Toyota -

Úkol č. 2.

Vytvoř ze slov počítačové terminologie pomocí přípony *-ovat* typická česká slovesa (např. googlovat).

.....

.....

.....

.....

.....

Úkol č. 3.

Vysvětli rozdíl ve slovech cizího původu:

Hypotéka x hypotéza

Defekt x efekt

Kontrakt x kontrast

Kompletní x komplexní

Redakce x redukce

Konstrukce x obstrukce

Úkol č. 4.

Přečti slova česky a anglicky. Poznáš významový rozdíl?

Copy

File

Charakteristické jevy současné češtiny

Úkol č. 1.

Obohacování slovní zásoby:

Vznik nových slov:

1. Tvoření nových slov: a) odvozování
b) skládáním
c) zkracováním
2. Přejímáním z cizích jazyků.
3. Přenášením významu slov na nové skutečnosti.
4. Spojováním slov v sousloví.

Úkol č. 2.

Z které oblasti začal český jazyk přejímat nejvíce slov a proč? Uveď příklady.

.....

.....

.....

.....

.....

Úkol č. 3.

Procvičení předpon bio- a eko-

.....

.....

.....

Charakteristické jevy současné češtiny

Jakou úpravu jazyka navrhuješ ty?

Např. psaní slova velryba, zjednodušení na tvar bysme?

.....

.....

.....

Úkol č. 4.

Na základě příkladu vytvoř nové významy zkratk a napiš i původní významy.

Nový výklad zkratk:

NHL – Nebojácný Hašek lapá (původní význam Národní hokejová liga)

ZOH -

ČSAD -

MHD -

SOS -

AMU -

DDM -